

Du er her: > Forside > Natur & Vand > Natur > National naturbeskyttelse > Bygge- og beskyttelseslinjer > Sø- og åbeskyttelseslinjen

Sø- og åbeskyttelseslinjen (§ 16)

For at sikre søer og åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder for dyre- og planteliv forløber der en sø- eller åbeskyttelseslinje på 150 m fra visse søer og vandløb.

Sø- og åbeskyttelseslinjen gælder for søer med en vandflade på mindst tre ha og for vandløb, som amterne efter de tidligere regler har registreret med en beskyttelseslinje. Kommunen kan oplyse om, hvorvidt et vandløb er registreret med en åbeskyttelseslinje.

Inden for beskyttelseszonen må der ikke foretages tilplantninger eller ændringer i terrænet. Midlertidige terrænændringer såsom nedgravning af ledninger kræver dog ikke dispensation, såfremt terrænet efter nedgravningen straks retableres til det oprindelige udseende, og forudsat at arealet ikke er omfattet af andre bestemmelser om naturbeskyttelse.

Landbrugsmæssig drift er tilladt, dog bortset fra tilplantning med juletræer, frugttræer og lignende. Der gælder særlige regler om plantning af flerårige energiafgrøder. Opførelse af driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er ligeledes tilladt. Skovarealer kan gentilplantes. Beplantning og gentilplantning i eksisterende haver berøres ikke af beskyttelseslinjen. Inden for beskyttelseszonen er der endvidere forbud mod at placere bebyggelse, f.eks. bygninger, skure, campingvogne og master. Områder, hvor der før den 1. september 1972 var påbegyndt en væsentlig lovlig bebyggelse, er ligeledes undtaget fra beskyttelseslinjen.

Med **lov nr. 681 af 8. juni 2017** er naturbeskyttelsesloven ændret. Loven træder i kraft den 10. juni 2017. Med ændringen vil der gælde særlige regler for at placere mindre bygninger mv. i lovligt etablerede haver. Med § 16, stk. 3, gælder der ikke længere forbud mod at placere mindre bygninger, anlæg og installationer i haver, når de placeres i tilknytning til boligen og højst 15 m fra denne. Det kan for eksempel være en terrasse etableret i niveau med og i sammenhæng med beboelsen, et gyngestativ, højbede og en sandkasse og andre legeredskaber samt et mindre skur på op til 10 m², medmindre der allerede lovligt er opført et skur i haven. På tilsvarende måde kan der opføres et mindre drivhus på op til 10 m² i forbindelse med helårsboliger.

I § 16, stk. 3, er det nu defineret, hvad der forstås ved "haver":

"Ved en lovligt etableret have forstås bygningsnære arealer i forbindelse med boliger og tilsvarende bebyggelse til beboelse, der er undergivet en vis kultivering eller vedligeholdelse og ikke længere dyrkes eller anvendes landbrugsmæssigt."

Dispensation

Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra sø- og åbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1. Kommunalbestyrelsens afgørelse om dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ejendommens ejer, adressaten for afgørelsen og en række myndigheder og organisationer. For yderligere oplysninger om dispensation bør den pågældende kommune kontaktes.

Reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen

Miljøstyrelsen kan træffe afgørelse om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen efter ansøgning fra en kommune. En reduktion vil gælde for et nærmere bestemt område, og det er en forudsætning, at en reduktion ikke vil være i strid med enten de landskabelige interesser eller andre naturbeskyttelsesinteresser, som sø- og åbeskyttelseslinjen har til formål at beskytte.

Det er et hovedprincip, at beskyttelseslinjer kun kan reduceres, hvis der vil være tale om en administrativ lettelse, dvs. hvor en række afgørelser om dispensation erstattes af en afgørelse om reduktion af beskyttelseslinjen.

Det er en forudsætning, at kommunen via planlægning (normalt ved lokalplan) tilvejebringer en samlet regulering af arealanvendelsen og bebyggelsesforholdene, der kan erstatte et antal konkrete afgørelser om dispensation og dermed medføre en administrativ lettelse for kommunen. Dette betyder, at en reduktion for eksempel kan komme på tale for områder, hvor der over en længere periode skal ske byudvikling (typisk boligområde eller erhvervsområde). Derimod vil opførelse af et mindre antal bygninger eller opførelse af enkeltbebyggelse (dagligvarebutik, tankstation, fritidscenter og lign.) som hovedregel ikke kunne danne grundlag for reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen.

I forbindelse med en kommunes anmodning om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen vil styrelsen bede om følgende oplysninger:

- Begrundelse for anmodning om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen
- Beskrivelse af den påtænkte anvendelse af området.
- Kortmateriale der angiver både den eksisterende beskyttelseslinje og hvor kommunen ønsker linjen reduceret til.
- Redegørelse for internationale beskyttelsesområder og bilag IV-arter iht. Habitatbekendtgørelsen.
- Evt. øvrige forhold som vurderes relevante.

I forbindelse med en anmodning om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen vil Miljøstyrelsen vurdere, hvorvidt betingelserne for en hel eller delvis imødekommelse af ansøgningen er til stede.

Miljøstyrelsens afgørelser om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Vilkår

Styrelsens afgørelse om reduktion af sø- og åbeskyttelseslinjen kan være betinget af et eller flere vilkår.

Et vilkår kan være, at en reduktion af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan. Det vil fremgå af afgørelsen, om beskyttelseslinjen igen træder i kraft, hvis lokalplanen ændres eller ophæves.

Kontakt

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
Tlf. 72 54 40 00
mst@mst.dk

EAN: [Se info](#)
CVR: 25798376

Parkering og rutevejledning til Tolderlundsvej

Miljøstyrelsens persondatapolitik

Tilgængelighedserklæring

Besøg også

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen
Fødevarestyrelsen
Landbrugsstyrelsen Kystdirektoratet
Fiskeristyrelsen

Følg os

 Facebook

 YouTube

 Twitter

 LinkedIn

 Instagram

Ved generelle henvendelser kan du kontakte Miljøstyrelsens Informationscenter:

E-mail: info@mst.dk

Tlf: 72 54 44 66 (man - tors kl. 9.30 - 16.00 og fredag kl. 9.30 - 15.00)